

Významné mariánské poutní místo na střední Moravě,
v Olomoucké arcidiecézi, ve Zlínském kraji

SVATÝ HOSTÝN

NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKA

Oficiální, denně aktualizované stránky Matice svatohostýnské, které pro Vás připravujeme s vírou, nadějí a láskou. Jsou zaměřeny do duchovní i světské sféry.

Aktuální bohoslužby

Svatohostýnské muzeum v Jurkovičově sále

Bohoslužby v roce

Poutní slavnosti

Duchovní vzdělávání

Část magisterské diplomové práce zabývající se muzei církevního umění

Kamery, video

se zmiňuje taky o Svatohostýnském muzeu. Pro vážné zájemce o církevní umění a muzejnictví je zde celá diplomová práce.

Kronika Svatý Hostýn

Kronika církev

Duchovní život

Počátkové Svatohostýnského muzea jsou v roce 1913

Poutníkům a turistům

V roce 1913 založili hostýnští jezuité Muzeum svatohostýnské. Po opakovaných výzvách poutníkům o příspěví všeho, co nějakým způsobem souvisí se Svatým Hostýnem, se sbírky začaly utěšeně rozšiřovat, takže během krátké doby budilo zasloužený obdiv přes 100 exemplářů.

Další zajímavosti

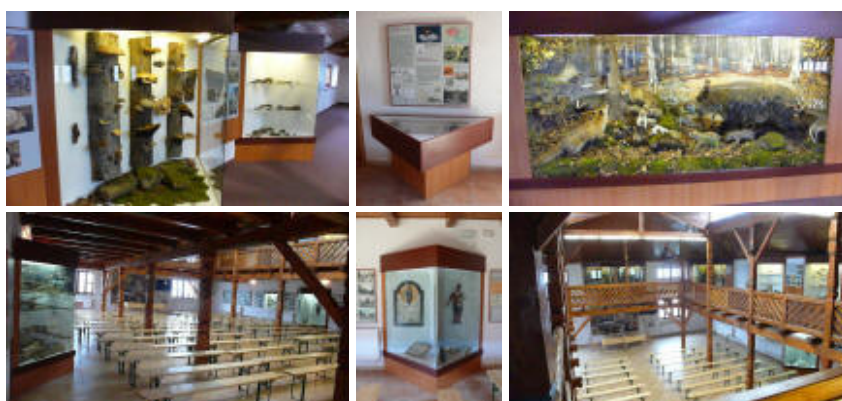
Významným přírůstkem byla mimo jiné i sbírka starých svatohostýnských písní z roku 1773. Velkému zájmu odborníků se těšily zejména nálezy archeologické, jako např. šípy, kopí, úlomky z popelnic a tuhových nádob na obilí, brousky, kamenné koule apod. Sbírkou obohatil i zajímavý nález před IV. zastavením křížové cesty, kde byl vykopán velký žernov a pod ním 10 vojenských kosířů.

Historie Hostýna

V muzeu bylo také uloženo fotoalbum z korunovačních slavností, pamětní kniha s podpisy významných návštěvníků našeho poutního místa, mj. i císaře Františka Josefa I. Zakladatelé muzea věřili, že sbírky přispějí k poznávání minulosti této hory, a proto opakují své prosby o věnování listin, medailí, obrázků, soch a jakýchkoliv upomínkových předmětů.

V Hlasech Svatohostýnských z roku 1914 se dočítáme o velmi hodnotných darech věnovaných muzeu. Byl to např. portrét světitele hostýnského kostela v roce 1845 P. Šlosara, obraz Svatého Hostýna z roku 1886, dva obrazy sutin zpusťoseného chrámu od prof. Veselého z roku 1827, obraz Zakončení poutí roku 1883 od bystřického rodáka Františka Ondrušky, dále starý obrázek nemocné matky barona Laudona konající pouť v roce 1842, obraz blahoslaveného Jana Sarkandera a několik dalších obrazů, malovaných na skle i na plechu. Sbíрка se rozšířila i o vzácné staré pohlednice, medailky, dřevorytiny, sošky a jiné umělecké předměty.

Olga Kozlová LSH 3/2005

Svatohostýnské muzeum bylo zcela obnoveno a otevřeno dne 6. května 2007. Dřívější muzeum se nacházelo v rozhledně. Dnešní muzeum je umístěno v prostorách jedinečného Jurkovičova sálu v areálu poutních domů. Ve svých expozicích představuje v přízemí historický vývoj Hostýna od prehistorie až po současnost. Na galérii je expozice přírodnin, flóry a fauny Hostýnských vrchů. Všechny vystavené exponáty jsou opatřeny popisy a je zde i moderní audiovizuální technika.

Konají se zde taky tématické výstavy s uměleckým a historickým zaměřením. Zřizovatelem a provozovatelem muzea je Matice svatohostýnská.

Muzeum je otevřeno:

	úterý – pátek	sobota, neděle svátek

květen	zavřeno	9:30 – 15:30
červen, červenec, srpen, září	9:30 – 15:30	9:30 – 15:30

Vstupné: dospělí 30 Kč, děti do 5 let zdarma

Mimořádné návštěvy větších organizovaných skupin (mimo tyto hodiny) jen po dohodě s Maticí svatohostýnskou.

Muzeum na Svatém Hostýně je každoročně od 1. října do 30. dubna uzavřeno pro individuální návštěvníky. Hromadné návštěvy deseti a více osob je možno dohodnout alespoň týden předem na telefonním kontaktu Matice svatohostýnské.

Desetitisícileté dějiny soužití lidí s Hostýněm

Fascinující příběh soužití člověka a hory starý přes deset tisíc let odhaluje muzejní expozice na Hostýně. Názorně dokazuje, že místo, které si dnes spojujeme s víkendovým odpočinkem, bylo kdysi strategickým místem pro velkou část Moravy.

Autorsky se na výstavě podíleli Helena Chybová a Markéta Mercová z Muzea Kroměřížska spolu s chvalčovským přírodovědcem Jiřím Tronečkem. Prostorově výstavu v Jurkovičově sále tamního

poutního domu vyřešil Břetislav Dadák.

Mamutí kost silná jako kmen trnky, bronzová sekyrka nebo děsivě veliký železný hrot šípu. Tyto a desítky dalších zajímavých archeologických nálezů spolu s doprovodnými texty v přízemí sálu dokládají přítomnost člověka na Hostýně od doby kamenné, přes první intenzivní osídlení v době bronzové. Tehdy na jeho vrcholu vybudovali pravěké opevnění lidé kultury popelnicových polí.

V mladší době železné, asi sto let před naším letopočtem, si pak na vrcholu Hostýna zbudovali své oppidum Keltové. Dokázáno je také staroslovanské osídlení hory v době Velké Moravy. Útočiště zde ale nacházeli lidé i v pohnutých časech středověku. Nejznámější pověst o Hostýnu je spojována s bouří, která údajně vyhnala hordy krutých Mongolů od jeho úpatí v roce 1241.

Nákresy mnoha středověkých hradů v okolí jen několik málo kilometrů od Hostýna dokládají, že hora byla strategickým obranným bodem nad pradávnu kupeckou stezkou v nížině.

Další část výstavy se zabývá historií kostela, který roku 1748 postavil na vrcholu hory holešovský stavitel Josef Sturn. Roku 1784 ale Josef II. v duchu osvícenství označil chrám za zbytečný a pouti na Hostýn zakázal. V polovině 19. století byl však kostel po veřejné sbírce obnoven. Listem papeže Jana Pavla II. byl pak roku 1992 povýšen na tak zvanou Baziliku Minor.

Druhá část expozice na horní galerii Jurkovičova sálu se věnuje unikátní přírodě Hostýnských vrchů. Ve vitrínách jsou k vidění aranžované výjevy vycpaných zvířat od bachyně se selaty přes jezevce, čápa černého, krkavce a výra, až po rysa a medvěda, který tu kdysi žil. Jedna vitrína je celá zasvěcena houbám, mechům a lišejníkům, další pak motýlům a netopýřům.

Mladá fronta DNES - jihovýchodní Morava

Na Svatém Hostýně bylo otevřeno nové muzeum

Poutní sezonu 2007 na Svatém Hostýně zahájil na první květnovou neděli olomoucký pomocný biskup Josef Hrdlička. Po slavnostní bohoslužbě následovala valná hromada Matice svatohostýnské. Účast poutníků však byla menší než v minulých letech, určitě to bylo vinou chladného počasí.

Na závěr jednání, které se konalo v restaurovaném Jurkovičově sále, zde bylo slavnostně otevřeno svatohostýnské muzeum. Spolu s biskupem Josefem Hrdličkou jej otevíral zástupce hejtmana Zlínského kraje Vojtěch Jurčík.

Muzeum bylo na Svatém Hostýně vlastně obnoveno – navazuje na původní expozici, kterou založili hostýnští jezuité v roce 1913. V padesátých letech minulého století bylo muzeum tehdejší režimem zrušeno. Expozice se tehdy nacházela v objektu rozhledny. Vlastivědné exponáty byly převezeny do jiných muzeí a exponáty duchovního charakteru byly povětšinou vyhozeny na skládku. Některé původní exponáty se do obnoveného muzea vracejí formou dlouhodobých zápůjček.

Jedinečný Jurkovičův sál byl nyní zvolen jako místo vhodné a důstojné pro umístění muzea. Sál je po rozsáhlé rekonstrukci a muzeum se nachází ve dvou úrovních po jeho obvodu.

Prostor uprostřed je možno využívat pro krátkodobé odborné přednášky, je zde jednoduché sezení pro maximální počet 250 osob a audiovizuální technika. Prostor je vhodný i pro školní výuku vlastivědných předmětů, zeměpisu a dějepisu. Do muzea je možno zavítat i v průběhu poutě nebo turistické návštěvy. Vždy je zde možnost nalézt něco k rozšíření obzoru, nebo ukázat dětem něco z naší minulosti, místní fauny a flóry. Prohlídka knihy, do které se mohou návštěvníci podepsat a sdělit ostatním své dojmy, svědčí o mnoha dobrých zážitcích návštěvníků muzea.

Obsah celé expozice se dá shrnout do názvu Svatý Hostýn v proměnách času

Přízemí muzea je tvořeno expozicemi Hostýn ve světle archeologických pramenů.

Dozvíme se zde o prvním intenzivním osídlení Hostýna a o vzniku opevnění na jeho vrcholu někdy v době tisíc let před Kristem. Pak pokračujeme proudem času přes jednotlivá staletí a jednotlivé kultury a národy tak, jak se střídaly na tomto významném strategicky vyvýšeném bodě. Najdeme zde mj. i mamutí kost, bronzovou sekyrku, veliký železný hrot šípu, ukázky keramiky. Na přelomu 6. a 7. století našeho letopočtu jsou doklady o slovanské kolonizaci, o válečných taženích, včetně toho nejnáměššího ze 13. století, od kterého se odvíjí památnost Svatého Hostýna až ke středověké kolonizaci kraje pod Hostýnem. Na jednom panelu jsou i hrady, hrádky a tvrze v Hostýnských vrších. Toto místo bylo vždy místem strategickým pro velkou část Moravy.

Druhá část v přízemí je expozicemi Hostýn ve světle historických pramenů.

Zde se opět začíná Svatým Hostýnem jako dominantou krajiny, kterou si dnes spojujeme převážně s poutěmi, zbožností a třeba i s turistikou. Tato část navazuje na předchozí, někdy v polovině 16. století, a popisuje to, co se zde od té doby událo. Jsou zdokumentovány a zobrazeny jednotlivé stavby na vrcholu hory, jak postupně vznikaly, přetvářely se a některé už zde nejsou. Hodně prostoru je samozřejmě věnováno bazilice a postupným proměnám hlavního symbolu Svatého Hostýna – zobrazení a později soše Panny Marie Svatohostýnské. Dozvíme se rovněž o historii Matice svatohostýnské a o významných osobnostech, které se v minulosti podílely na zvelebování Hostýna. Tato část je ukončena před schodištěm současností Svatého Hostýna.

Na galerii se nachází expozice Příroda Hostýnských vrchů.

Na jednotlivých popisných a obrazových panelech a ve vitrínách najdeme geologii a geomorfologii, lesy Hostýnských vrchů, houby, lišejníky, nerosty, ptáky, hmyz a ostatní bezobratlé s rozsáhlou expozicí motýlů, ryby, obojživelníky a plazy, netopýry Hostýnských vrchů a jejich úpatí, vyšší živočichy, obyvatele lesů a polí, krytosemenné rostliny, chráněná území Hostýnských vrchů, naučné stezky. Jsou zde vycpaná zvířata zasazená do aranžovaného prostředí, ve kterém žijí v Hostýnských vrších. Největším vystaveným živočichem je medvěd, který se zde dříve rovněž vyskytoval.

Cena vstupenek je stanovena na 10 Kč pro děti od 6 do 15 let a 20 Kč pro dospělé a zahrnuje i možnost shlédnutí filmů o Svatém Hostýně a dalších připravených audiovizuálních ukázek. Dozor v muzeu je zajišťován proškolenými průvodci. Panely a výstavní vitríny mají dobrou s bohatým popisem. Doporučuje se postupovat podle toku času, zleva doprava po obvodu sálu a pak nahoru.

Celá expozice je variabilní, budeme ji v budoucnu obměňovat a doplňovat. Očekáváme i náměty od návštěvníků nebo i exponáty vhodné k vystavení, a to zejména z duchovní oblasti. Přihlásí-li se nějaký odborník na muzejnictví a archivnictví (nejlépe důchodce z blízkého okolí), tak ho po dohodě můžeme pověřit některými činnostmi v rámci muzea.

Svatohostýnské muzeum se stalo dalším turistickým lákadlem Zlínského kraje.

Ivo Buráň